

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

3. Vtrum eius prædestinatio sit exemplar nostræ prædestinationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

secundum collige hinc ex Auctore illa distinctionem de secundum, quod seu inquantum, uel reduplicatiue uel specificatiue. Prima enim membrum literæ ex ponit reduplicatiue, denotando causam, feci dum autem specificatiue, determinando conditionem, qua subiectum recipit predicatum. Et hoc modo, scilicet specificatiue tenetur, cum dicitur, Christus secundum quod homo, est prædestinatus filius Dei, sicut cum dicitur, Sortes, secundum, quod habet capillos, est crispus.

¶ Super 22. articulum tertium.

In cor. ar.

Tertius clarus est. In corpore unica est distinctio membrorum, & dux conclusiones respondentes singulis distinctionibus membrorum. Distinctio est. Prædestinatio dupliciter sumitur, uel ex parte actus, uel ex parte termini. Prima conclusio est, Prædestinatio Christi ex parte actus, non est exemplar nostra. Probatur: quia ex parte actus uno actu & modo aeterno Deus Christum & nos prædestinavit, in actu siquidem diuino & modo ex parte Dei, nulla est differentia, cum sint omnia unam res ipsa scilicet deitas.

In cor. ar. 3. di. 7. q. 3. artic. 1. & ar. 2. a. q. 2. c. 5. a med. 197.

Secunda conclusio. Prædestinatio Christi est nostre exemplar ex parte termini, quo ad duo, hoc est quo ad bonum terminans, & quo ad modum consequendi illud bonum. Probatur primum, quia Christus ad filiationem naturalem, nos ad adoptiuam. Probatur secundum, quia Christus per gratiam excludentem omne meritum, nos per gratiam, includentem meritum Christi, quia de plenitudine eius omne accepimus.

¶ Memento nouitæ, quod Christus dicitur prædestinatus ut

natura. Et ideo dicendum est, quod Christus secundum quod homo, est prædestinatus esse filius Dei.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod cum dicitur, Christus secundum quod homo, est prædestinatus esse filius Dei, hæc determinatio, secundum, quod homo, potest referri ad actum significati per participium dupliciter. Vno modo ex parte eius, quod materialiter cadit sub prædestinatione, & hoc modo est falsa: est enim sensus, quod prædestinatum sit, ut Christus, secundum quod homo, sit filius Dei, & in hoc sensu procedit obiectio. Alio modo, potest referri ad ipsam propriam rationem actus, prout scilicet prædestinatio importat in sui ratione antecessorem & effectum gratuitum, & hoc modo conuenit Christo ratione humanæ nature, ut dictum est. Et secundum hoc dicitur prædestinatus, secundum quod homo.

AD SECUNDUM Dicendum, quod aliquid potest conuenire alicui homini ratione humanæ nature dupliciter. Vno modo sic, quod humana natura sit causa illius, sicut esse risibile conuenit Sorti ratione humanæ nature, ex cuius principiis causatur. Et hoc modo prædestinari non conuenit, nec Christo, nec alteri homini ratione humanæ nature, & in hoc sensu procedit obiectio. Alio modo, dicitur conuenire aliquid alicui ratione humanæ nature, cuius humana natura est susceptiua: & sic dicimus Christum esse prædestinatum ratione humanæ nature, quia prædestinatio refertur ad exaltationem humanæ nature in ipso, ut dictum est.

AD TERTIUM Dicendum, quod sicut Augustinus dicit in libro de Predest. Ipsa est illa ineffabiliter facta hominis a Deo uerbo susceptio singularis, ut filius hominis simul propter. Susceptio hominem, & filius Dei propter susceptiuentem unigenitum Deum, ueraciter & proprie diceretur.

Et ideo, quia illa susceptio sub prædestinatione cadit, tamquam gratuita, utrumque potest dici, scilicet quod & filius Dei prædestinatus sit esse homo, & filius hominis prædestinatus sit esse filius Dei. Quia tamē gratia non est facta filio Dei ut esset homo, sed potius humana natura, ut filio Dei ueretur, magis proprie potest dici, quod Christus, secundum quod homo, est prædestinatus esse filius Dei, quā quod, Christus, secundum

quod filius Dei, sit prædestinatus esse homo.

ARTICULVS III.

¶ Vtrum prædestinatio Christi sit nostra exemplar.

AD TERTIUM sic proceditur. Videtur quod prædestinatio Christi non sit exemplar nostræ prædestinationis, exemplar enim præexistit exemplato: nihil autem præexistit æterno. Cum igitur prædestinatio nostra sit æterna, uidetur quod prædestinatio Christi non sit exemplar nostræ prædestinationis.

¶ 2. Præter exemplar dicitur in cognitionem exemplati: sed non oportuit, quod Deus duceretur in cognitionem nostræ prædestinationis ex aliquo alio, cum dicitur Ro. 8. Quos præsciuit, hos prædestinavit. ergo prædestinatio Christi non est exemplar nostræ prædestinationis.

¶ 3. Præterea Exemplar est conforme exemplato: sed alterius rationis uidetur esse prædestinatio Christi, quā prædestinatio nostra: quia nos prædestinamur in filios adoptionis, Christus autem est prædestinatus filius Dei in uirtute, ut dicitur Ro. 1. ergo eius prædestinatio non est exemplar nostræ prædestinationis.

SED CONTRA est, quod Augustinus dicit in lib. de Predest. San. Est præclarissimum lumen prædestinationis & gratiæ ipse saluator, ipse mediator Dei & hominum, homo Christus Iesus. Dicitur autem lumen prædestinationis, & gratiæ, inquantum per eius prædestinationem & gratiam manifestatur nostræ prædestinatio, quod uidetur ad rationem exemplaris pertinere. ergo prædestinatio Christi est exemplar nostræ prædestinationis.

RESPON. Dicendum, quod prædestinatio dupliciter potest considerari. Vno modo, secundum ipsum actum prædestinantis, & sic prædestinatio Christi non potest dici exemplar nostræ prædestinationis: uno enim modo, & eodem actu æterno prædestinavit Deus nos & Christum. Alio modo, potest prædestinatio considerari secundum illud, ad quod aliquis prædestinatur, quod est prædestinationis terminus & effectus. Et secundum hoc, prædestinatio Christi est exemplar nostræ prædestinationis, & hoc dupliciter. Primo quidem, quantum ad bonum, ad quod prædestinamur: ipse enim est prædestinatus ad hoc, quod esset Dei filius naturalis: nos autem prædestinamur ad filiationem adoptionis, quæ est quædam participata similitudo filiationis naturalis. Vnde dicitur Rom. 8. Quos præsciuit, hos prædestinavit conformes fieri imaginis filii sui. Alio modo, quantum ad modum consequendi istud bonum, quod est per gratiam, quod quidem in Christo est manifestissimum: quia natura humana in Christo nullis suis præcedentibus meritis est unita filio Dei. Et de plenitudine gratiæ eius nos omnes accepimus, ut dicitur Ioan. 1.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod illa ratio procedit ex parte illius actus prædestinantis. Et similiter dicendum ad Secundum.

AD TERTIUM dicendum, quod non est necessarium, quod exemplari, quantum ad omnia conformetur: sed sufficit quod exemplatum aliquid interintetur suum exemplar.